

Kurs: Zaawansowane techniki komputerowej analizy danych (CAQDA)

Laboratorium 30 g., wykład 15 g // Semestr zimowy, rok akademicki 2016/17.

ECTS: 6

Kod przedmiotu: 02.06-S-ZTKQDA

Prowadzący: dr Magdalena Piejko

Instytut Socjologii, Uniwersytet Opolski, Collegium Civitas, p. 220 i 341, tel.: 077 452 74 85,

e-mail: magdalena.piejko@uni.opole.pl

Opis kursu: Celem kursu jest zapoznanie studentów z jakościową orientacją metodologiczną, odpowiednim zapleczem teoretycznym, metodami i technikami badań oraz praktycznym przepracowaniem omawianych kwestii. Opracowywane dane zostaną przygotowane do i poddane analizie przy pomocy oprogramowania QDA. Studenci będą pracować w zespołach, które na koniec kursu przedstawią raporty z badań.

Forma i warunki zaliczenia: Zaliczenie na ocenę. Podstawą zaliczenia i oceny jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (możliwa jedna nieusprawiedliwiona nieobecność¹). Studenci będą oceniani za wkład w pracę w zespołach. Nieprzygotowanie na zajęcia będzie traktowane jak nieobecność. Nieukończenie zadania grupy będzie sankcjonowane obniżeniem o 0,5 punktu końcowej oceny grupy.

Konsultacje: proszę nie wahać się kontaktować via e-mail we wszystkich kwestiach związanych z kursem. Jeśli potrzeba spotkać się osobiście, proszę umawiać się również używając adresu poczty elektronicznej bądź bezpośrednio na zajęciach lub w godzinach konsultacji (na stronie).

ogłoszenia: wszystkie wiadomości na temat kursu będą zamieszczane na bieżąco na blogu kursu pod adresem: www.socjolekt.uni.opole.pl

Oprogramowanie: podczas kursu będziemy korzystać z darmowej wersji programu QDA Atlas TI oraz darmowego programu do wspomaganie transkrypcji.

Efekty kształcenia:

Ma zaawansowaną wiedzę o metodach i narzędziach badań społecznych. Zna różne podejścia metodologiczne i ich implikacje dla procesu badawczego.

Ma gruntowną wiedzę na temat projektowania i realizacji projektów badawczych

Posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu technologii informatycznych

Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, wykorzystanie teorii socjologicznych w formułowaniu problemów badawczych i hipotez, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, formułowanie wniosków dla praktyki społecznej

Jest chętny do podejmowania złożonej pracy zespołowej; współdziała w grupie z zaangażowaniem wykonując określone zadania; jest gotowy do podjęcia roli lidera w grupie zadaniowej, dba o przyjazną atmosferę w grupie oraz zwraca uwagę na efektywność jej działania. Potrafi pełnić rolę arbitra, mediatora i negocjatora w sytuacji konfliktu grupowego.

Jest gotowy i chętny do samodzielnego inicjowania, projektowania i podejmowania złożonych i zaawansowanych działań badawczych z zakresu socjologii. Potrafi przewidywać wielokierunkowe skutki społeczne swojej działalności.

Jest gotowy i chętny do samodzielnego formułowania problemów badawczych przy wykorzystaniu specjalistycznej wiedzy oraz zaawansowanych umiejętności badawczych, wykazuje się wielowymiarowym, twórczym i kreatywnym podejściem do analizowanych zagadnień.

Jest otwarty i zorientowany na zdobywanie nowych doświadczeń zawodowych, dostrzega i rozumie relacje wiedzy teoretycznej i praktyki społecznej, wykazując się aktywną postawą w zdobywaniu kompetencji przydatnych w przedsiębiorczości; samodzielnie projektuje swoją karierę wykorzystując dostępne środki i możliwości.

Projektując i realizując badania socjologiczne postępuje zgodnie z zasadami etycznymi obowiązującymi w nauce oraz potrafi zidentyfikować i rozstrzygnąć złożone dylematy związane z pracą socjologa.

---

¹ Każdą następną nieobecność odpracowujemy indywidualnie. Formę ustala prowadząca zajęcia.

Tematy, zadania, literatura

1. Opolskie Odyseje. Wprowadzenie do projektu. Założenia, metoda, dane.
2. Wprowadzenie do CAQDA. Przegląd dostępnych aplikacji. Wspomaganie komputerem projektu badawczego.
3. Podejście jakościowe w badaniach socjologicznych: konstruktywistyczna teoria ugruntowana. Założenia. Zastosowanie. Dziennik badacza.
4. Opolskie Odyseje. Problemy badawcze i cel analizy. Strategia analityczna. Drzewo problemów.
  - Od problemów badawczych do mapy myśli – wyprowadzanie obszarów do analizy jakościowej
  - Oprogramowanie do wizualizacji: rysowanie drzewa problemów
  - **Szykujemy:** Drzewo problemów badawczych
5. Atlas TI: interfejs. Przegląd podstawowych funkcji. Zarządzanie projektem.
6. Sporządzanie transkrypcji.
7. Przygotowanie i import materiałów do programu QDA. Oznaczanie segmentów danych. Tworzenie kodów. Rodziny kodów. Mema.
8. Teksty i dane wizualne.
9. Porządkowanie materiału. Kodowanie wstępne. Kodowanie skoncentrowane. Definicje kodów. Wyszukiwarka słownikowa.
10. Narzędzia ilościowego zliczania danych tekstowych
11. Pogłębianie analizy. Pisanie not . Teoretyczne pobieranie próbek. Analiza porównawcza. Kwerenda danych.
  - **Szykujemy:** wstępne wnioski z badań
12. Porządkowanie materiału. Widoki sieciowe. Eksport danych. Generowanie teorii lokalnej.
13. Tworzenie raportu z badań.
  - **Szykujemy 1:** szczegółowy plan raportu z badań oraz abstrakt raportu
  - **Szykujemy 2.:** raport z badań

Czytamy:

Norman Denzin, Yvonna Lincoln, Metody badań jakościowych, Warszawa 2009. Rozdział: Wprowadzenie: dziedzina i praktyka badań jakościowych.

Kathy Charmaz, Teoria ugruntowana. Praktyczny przewodnik po analizie jakościowej, Warszawa 2009.

- Rozdział 1. Zaproszenie do udziału w podróży przez teorię ugruntowaną. Rozdział 3. Kodowanie w praktyce teorii ugruntowanej. Rozdział 4. Pisanie not. Rozdział 5. Teoretyczne pobieranie próbek, nasycanie, sortowanie. Rozdział 7. Pisanie wstępnej wersji pracy naukowej.

Uwe Flick, Projektowanie badania jakościowego, Warszawa 2010, Rozdział: 6. Jakość w badaniach jakościowych.

Graham Gibbs, Analizowanie danych jakościowych, Warszawa 2011. Rozdział: 8. Prowadzenie komputerowo wspomaganą jakościowej analizy danych.

Jakub Niedbalski, Komputerowe wspomaganie analizy danych jakościowych. Zastosowanie oprogramowania NVIVO i ATLAS.TI w projektach badawczych opartych na metodologii teorii ugruntowanej, Łódź 2014.

Jakub Niedbalski, Odkrywanie CAQDAS. Wybrane bezpłatne programy komputerowe wspomagające analizę danych jakościowych, Łódź 2013.

Tim Rapley, Analiza konwersacji, dyskursu i dokumentów, Warszawa 2010.

- Rozdział 4. Praktyczna strona nagrywania. Rozdział 5. Transkrypcja materiałów audio i video.

Gillian Rose, Interpretacja materiałów wizualnych, Warszawa 2010.

- Rozdział 4 . Analiza treści. Opowiadanie o tym, (co sądzisz), że widzisz. Rozdział 11. Zdjęcia jako część projektu badawczego. Wywiad na podstawie zdjęć, dokumentacja fotograficzna oraz inne zastosowania fotografii.

Anselm Strauss, Barney Glaser, Odkrywanie teorii ugruntowanej, Kraków 2009. Część pierwsza: Generowanie teorii za pomocą metody porównawczej.